

Блищик Елла Сергіївна
Запорізький національний університет

ДОСВІД ГРЕЦІЇ ЩОДО ВСТУПУ НА ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ НА ЗАЙНЯТТЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД

Одним із визначальних факторів ефективного функціонування державної служби в будь-якій країні є високий рівень професіоналізму її чиновників. Адже відомо, що найкраще політичне рішення залишається декларацією у випадку виконання його некомпетентними службовцями. Тому такими важливими є ефективні процедури набору на службу, які повинні забезпечувати вибір достойних кандидатів. Загалом, доступ до публічної служби у більшості країн на сьогодні підпорядковується двом принципам – рівності і достоїнності. З одного боку, законодавство декларує забезпечення рівного доступу своїх громадян до публічної служби. З іншого боку, цілком виправданим є намагання керівників усіх рівнів публічної адміністрації залучити до служби осіб, здатних найбільш ефективно виконувати встановлені завдання і функції.

У Греції умови вступу на державну службу, порядок відбору кандидатів та проведення конкурсу регулюється Кодексом цивільних службовців. Зокрема у кодексі зазначені умови доступу до державної служби, а саме:

1) громадянство держави, на службу якої вступає особа – лише громадяни Грецької Республіки обох статей можуть бути призначені цивільними службовцями (ч. 1 ст. 4 Кодексу цивільних службовців Греції);

2) перебування у межах певного віку – для кожної категорії встановлюється такий мінімальний та максимальний вік призначення на цивільну службу: категорії US і TS: мінімальний вік – 21 рік; максимальний вік – 35 років; категорія SE: мінімальний вік – 21 рік; максимальний вік – 30 років; категорія CE: мінімальний вік – 20 років; максимальний вік – 30 років (ч. 1 ст. 6 Кодексу);

3) відсутність судимості у претендента на зайняття посади державної служби – не можуть бути призначені цивільними службовцями: особи, звинувачені у вчиненні кримінального правопорушення та засуджені до будь-якого покарання за крадіжку, розкрадання державних або суспільних коштів (як приватні особи чи при виконанні своїх обов'язків), шахрайство, здирицтво, підробку документів, зловживання службовим становищем, хабарництво, невиконання обов'язку, повторні наклепи, а також будь-який злочин проти сексуальної свободи або з використанням фінансової експлуатації сексуального життя (ч. 1 ст. 8 Кодексу);

4) фізична (медична) придатність для зайняття певної посади, тобто відповідний стан здоров'я претендента – лише фізично здорові особи, які відповідають вимогам, встановленим для виконання відповідних обов'язків, можуть бути призначені цивільними службовцями, за винятком випадків, які підпадають під дію положень про захист інвалідів. Фізичне здоров'я кандидата на посаду цивільного службовця підтверджується компетентним медичним комітетом на основі довідки, у якій відповідна служба вказує загальні обов'язки, виконання яких пов'язане з перебуванням на відповідній посаді (ст. 7 Кодексу);

5) дотримання військового законодавства – не можуть бути призначені цивільними службовцями: а) особи, які не виконали свого обов'язку проходження військової служби, або не були належним чином звільнені з військової служби; б) особи, які були визнані такими, що відмовляються від проходження військової служби через політичні чи релігійноетичні переконання, та які не пройшли, відповідно до спеціальних правових положень про набір на військову службу, встановлений строк служби у збройних силах без носіння зброї або альтернативної цивільної соціальної служби (ст. 5 Кодексу);

6) дисциплінарне звільнення з іншої посади – особи, які були звільнені з цивільної служби чи служби у місцевому урядовому органі або з посади у будь-якій іншій юридичній особі публічного сектору внаслідок дисциплінарної санкції у формі остаточного звільнення або припинення їхньої трудової угоди з провини працівника, не можуть бути призначені цивільними службовцями протягом п'яти років, починаючи з дати їхнього звільнення [1, с. 58].

У Греції заміщення вакантних посад здійснюється на основі публічного конкурсу, що проводиться письмово та у виняткових випадках усно. Процес найму цивільних службовців здійснює незалежний адміністративний орган і вимагає опублікування попереднього оголошення у спеціальному випуску «Офіційної газети Грецької Республіки».

Успішні кандидати, чії імена включаються до переліку осіб, запропонованих до призначення, призначаються рішенням компетентного міністра через тридцять днів, починаючи з дати терміну подачі супровідних документів, і щонайпізніше протягом чотирьох місяців після складення списку осіб, запропонованих до призначення (ст. 15 Кодексу цивільних службовців Греції). Резюме акту про призначення опубліковується в «Офіційній газеті Грецької Республіки» та доводиться до відома особи, запропонованої до призначення, не пізніше тридцяти днів, починаючи з дати опублікування акту про призначення. Про своє призначення особа отримує повідомлення, направлене відповідним органом, із зазначенням номеру випуску «Офіційної газети Грецької Республіки», в якому було опубліковано резюме акту про призначення. Таке повідомлення доставляється зареєстрованим листом на місце проживання особи, запропонованої до призначення, та вручається самій особі, запропонованій до призначення, або особі, яка проживає з нею. У такому документі зазначається розумний строк, однак не більше тридцяти днів, протягом якого особа повинна скласти присягу та приступити до виконання своїх обов'язків [2, с. 76].

Договір про цивільну службу укладається після призначення та прийняття цивільного службовця на роботу. Цивільний службовець вважається прийнятим на роботу після складення присяги. Присяга складається перед органом, який видав акт про призначення, або перед іншим органом, визначеним у повідомленні про акт про призначення. Складення присяги підтверджується протоколом, що датується та підписується цивільним службовцем, який приймає присягу, та органом, який проводить прийняття присяги. Початок виконання обов'язків посвідчується звітом, що підписується керівником відповідної служби та цивільним службовцем. Такий звіт повинен мати реєстраційний номер і дату початку виконання обов'язків цивільним службовцем. Початком обчислення строку служби цивільного службовця є дата публікації оголошення про його призначення в «Офіційній газеті Грецької Республіки», за умови, що цивільний службовець приступає до виконання своїх службових обов'язків не пізніше одного місяця, починаючи з дати повідомлення про акт про призначення, або дата початку виконання обов'язків цивільним службовцем.

Отже, заміщення вакантних посад здійснюється відповідно до принципів забезпечення однакових можливостей участі, оцінки здібностей, об'єктивності, соціальної солідарності, прозорості та публічності. Принцип рівного доступу має на меті передусім захист прав особи, тоді як відбір за здібностями ґрунтується на захисті інтересів служби чи адміністрації в цілому.

Список використаних джерел

1. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / за заг. ред. В. П. Тимощука, А. М. Школика. Київ : Конус-Ю, 2007. 735 с.
2. Боссарт Д. Державна служба у країнах-кандидатах до вступу до ЄС : нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / пер. з англ. О. М. Шаленко. Київ : Міленіум, 2004. 128 с.

Блищик Елла Сергіївна

Запорізький національний університет

Науковий керівник: Шарая Анна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент

Запорізький національний університет

РОЗМЕЖУВАННЯ МІЖ ПІДГОТОВЧОЮ СЛУЖБОЮ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ТА ВИПРОБУВАЛЬНИМ СТРОКОМ ПРИ ВСТУПІ НА ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ В УКРАЇНІ

Важливість етапу випробування при вступі на державну службу зумовлена тим, що держава зацікавлена на належному рівні підготувати майбутнього державного службовця та безстроково призначити на посаду в державному апараті, а осіб, які не відповідають встановленим вимогам, звільнити до цього часу.

У багатьох європейських державах передумовою постійного призначення на посаду державної служби є проходження підготовчої служби, основною метою якої є теоретична і